PATVIRTINTA
Mažeikių Pavasario progimnazijos
direktoriaus 2026-04- įsakymu
Nr. V1-

MAŽEIKIŲ PAVASARIO PROGIMNAZIJOS DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis aprašas parengtas remiantis ŠMSM parengtomis DI naudojimo bendrojo ugdymo mokyklose gairėmis (2025 m.) ir ES Dirbtinio intelekto aktu (2024 m.), skirtais bendrojo ugdymo mokykloms, siekiant nustatyti atsakingo, saugaus ir prasmingo dirbtinio intelekto (DI) naudojimo principus. Dokumentas taikomas visai mokyklos bendruomenei – mokytojams, mokiniams, administracijai.
2. Dirbtinis intelektas mokykloje turėtų būti suprantamas ne kaip kliūtis, o kaip galimybė lavinti kritinį mąstymą ir ugdyti skaitmenines kompetencijas. Pagrindinis DI integravimo tikslas – stiprinti įtrauktį, personalizuoti mokymąsi ir remti kompetencijų ugdymą, išlaikant žmogaus atsakomybę už ugdymo turinį bei vertybes. Šios gairės yra pagalbinė priemonė mokyklų vadovams, rengiant vidines DI naudojimo taisykles.
3. Mokykloje naudojamos tik patikimos, saugios ir vadovo patvirtintos DI priemonės (mokyklos DI priemonių sąrašas). Visi bendruomenės nariai supažindinami su DI naudojimo taisyklėmis.

II SKYRIUS
DI NAUDOJIMO PRINCIPAI MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS

4. Mokytojai ir mokiniai skatinami DI naudoti kaip pagalbinį įrankį, laikantis šių taisyklių:
   - *4.1.* **Sistemiškumas ir tvarumas:**
     - 4.1.1. DI naudojamas ten, kur suteikia aiškią pridėtinę vertę: personalizuotos užduotys, pagalba mokantis, analizė, refleksija.
     - 4.1.2. Nuolat keliama DI kompetencija, mokoma atpažinti šališkumą, klaidas, kritiškai vertinti rezultatus.
   - *4.2.* **Saugumas ir privatumas:**
     - 4.2.1. Naudojami tik mokyklos vadovo patvirtinti įrankiai.
     - 4.2.2. Draudžiama teikti: vardus, pavardes, kontaktus, sveikatos, pažymių ar kitą neviešą informaciją.
     - 4.2.3. Mokytojas atsakingas už mokinių supažindinimą, ką galima ir ko negalima įrašyti į DI.
   - *4.3.* **Skaidrumas:**
     - 4.3.1. Mokiniai informuojami, kai pamokoje naudojamas DI.
     - 4.3.2. Mokiniai ir mokytojai savo darbuose pažymi, kaip buvo naudotas DI (pvz., „Idėjoms generuoti naudojau Copilot, analizę atlikau pats“).
     - 4.3.3. DI sugeneruotas turinys turi būti peržiūrimas žmogaus, kad būtų išvengta klaidų, šališkumo ar netikslios informacijos.
   - *4.4.* **Žmogaus kontrolė:**
     - 4.4.1. DI nepakeičia vertinimo – mokytojas vertina pats.
     - 4.4.2. DI gali padėti kurti užduotis, tikrinti gramatiką, generuoti pavyzdžius, bet ne priimti galutinius sprendimus. Galutinis mokinio darbo įvertinimas yra mokytojo atsakomybė, DI gali padėti atpažinti klaidas, bet sprendimas remiasi pedagogo kompetencija.
   - *4.5.* **Etika ir pagarba:**
     - 4.5.1. DI negali diskriminuoti, skatinti stereotipų ar pažeisti autorių teisių.

4.5.2. Mokiniai ir mokytojai privalo elgtis akademiškai sąžiningai.

4.6. **Socialinė nauda ir tikslingumas:**

4.6.1. DI naudojamas, kai jis padeda mokytis, tyrinėti, kurti ar sumažina rutiną.

4.6.2. DI nenaudojamas užduotims, kurios turi atskleisti autentišką mokinio mintį (pvz., refleksijos).

III SKYRIUS
DI NAUDOJIMO PRINCIPAI MOKYKLOS VADOVUI

5. Mokyklos vadovybė užtikrina DI priemonių naudojimo priežiūrą. Mokyklos vadovas tvirtina konkretų sąrašą DI priemonių, kurias leidžiama naudoti mokyklos veikloje.

DI priemonių sąrašo sudarymas

7. Vadovas tvirtina mokykloje leidžiamų DI priemonių sąrašą pagal 5 žingsnių algoritmą:
   7.1. Ar priemonė nedraudžiama (emocijų atpažinimas, manipuliacijos)?
   7.2. Ar tvarko mokinių duomenis? Jei taip – būtina mokyklos licencija.
   7.3. Ar tiekėjas patikimas (pvz., Google, Microsoft, kita)?
   7.4. Ar rezultatas gali būti patikrintas žmogaus?
   7.5. Ar priemonė teikia aiškią pridėtinę vertę mokyklai?
8. Rizikos vertinimas:
   8.1. Vertinama pagal ES DI aktą: didelė, ribota, maža rizika.
   8.2. Didelės rizikos įrankiams taikomi papildomi reikalavimai (pvz., mokymosi rezultatų vertinimas).
9. DI naudojimo stebėsena:
   9.1. Atsakingi asmenys (metodinių grupių atrinkti nariai):
   9.1.1. renka statistiką apie naudojimą,
   9.1.2. analizuoja naudotojų grįžtamąjį ryšį, fiksuoja incidentus,
   9.1.3. du kartus per metus teikia ataskaitą vadovui.

IV SKYRIUS
DI PRIEMONIŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

10. DI naudojamas tik mokytojo leidimu.
11. DI negali būti naudojamas vertinimui, jei tai keičia mokinio pažymį be mokytojo sprendimo.
12. DI sugeneruotas turinys visuomet tikrinamas.
13. Mokiniai ir mokytojai nurodo, kaip DI padėjo kuriant darbą.
14. Asmeninės paskyros gali būti naudojamos tik pasiruošimui (ne su mokinių duomenimis).
15. Mokiniai iki 18 metų DI priemones naudoja laikantis amžiaus apribojimų; jei reikalaujama – su tėvų sutikimu.

V SKYRIUS
DI PRIEMONIŲ RŪŠYS IR NAUDOJIMO RIBOJIMAI

16. Didelės rizikos DI (naudojama labai ribotai):
   16.1. mokinių rezultatų automatinis vertinimas;
   16.2. priėmimo į mokyklą sprendimai;
   16.3. elgesio/egzaminų stebėsena.
17. Ribotos rizikos DI:
   17.1. įrankiai mokymosi analizei, personalizavimui;
   17.2. leidžiami tik su mokytojo ir mokyklos priežiūra.
18. Mažos rizikos DI:
   18.1. Copilot idėjoms, santraukoms, tekstams, pristatymams;
   18.2. Leidžiami laikantis privatumo ir akademinio sąžiningumo taisyklių.

VI SKYRIUS
DI NAUDOJIMO ŽYMĖJIMAS

19. Rekomenduojamos formuluotės:
    - Darbo idėjų generavimui naudojau DI priemonę“;
    - „Teksto gramatiką tikrino DI priemonė“;
    - „Paveikslėlis sukurtas naudojant DI“;
    - „Analizę atlieku pats, DI teikė pagalbą struktūrai“ ir pan.

VII SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ

20. Mokyklos vadovas tvirtina DI taisykles ir priemonių sąrašą.
21. Atsakingi asmenys vykdo stebėseną.
22. Mokytojai užtikrina saugų DI naudojimą pamokose.
23. Mokiniai privalo laikytis taisyklių ir elgtis akademiškai sąžiningai.
24. Tėvai informuojami apie naudojamas DI priemones.
25. Pasiūlymą įtraukti naują DI priemonę į Sąrašą gali pateikti bet kuris bendruomenės narys.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Dokumentas peržiūrimas bent **du kartus per metus**.
26. Esant incidentui (pvz., duomenų nutekėjimui), DI priemonės naudojimas sustabdomas iki tyrimo pabaigos.
27. DI integravimas mokykloje turi būti nuoseklus, saugus ir orientuotas į mokinių pažangą.

Mokykloje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašas:

- – integruotas įrankis raštvedybai ir užduotims.
- **EditAI** – priemonė pamokų planams ir turiniui rengti.
- **Canva** – grafinio dizaino ir vizualinio turinio kūrimo platforma.

_____